

Ako me vprašaš, dragi čitatelj, kdo je kriv, da med slovenskim ljudstvom ni miru, temuč veden prepir? Odgovarjam ti naravnost: Mi vsi Slovenci smo temu krivi! Mi vsi namreč gojimo na lastnih prsih črva, kateri dan na dan gloda jabelko sloge in zadovoljnosti med nami. Tak črv je vsaki tujec, ki, nasičen in odebeljen od slovenskega kruha, maha sedaj po tem le ljudstvu, med katerim se redi. Njega posnema žalibog marsikateri domačin, kateri s tem izda slovensko mater, ker zaničuje vse, kar je njenega. Proč z njima, in zasijalo nam bo solnce miru in pravice!

Rekel sem, da vsi smo krivi tega ptujega greha, ker redimo tujo ošabnost in domačo prevzetnost. Žalibog da ne morem te besede preklicati. Le pogledjmo naše nasprotnike, od debeluhastega odvetnika do jezikavega kramarja, od česa se neki živi ta sodrga? Od žuljev svojih rok gotovo ne, ker dela se izogiblje, temuč živi in pita jo nevedno ljudstvo naše. Pravim nevedno, s tem pa ne mislim samo priprostega kmeta, temuč izvzeti ne morem tudi izobraženih. Kar nosi kože nemškutarije pri nas, spada večinoma obrtnemu in trgovskemu stanu. In ta dva stanova sama ob sebi ne moreta živeti, temuč njun živelj izhaja od drugih stanov. Odpade-li ta živelj, stajala se bosta ona, enako rosi, kadar prisije gorko solnce!

Morda si misli kdo, te besede mi narekuje golo sovraštvo ali zavist. Nikakor ne, ampak edino posnemanje naših nasprotnikov. Oni se povsodi drže označenega gesla: Svoji k svojim. Od mnogih naj navedem le jeden vzgled: V Slov. Gradcu biva že dolga leta pošten moč, Avg. Günthner, kot svečar, medicinar in gostilničar. Ime mu je sicer nemško, ali kdor moža pozna, vé, da je poštenjak, kakor kristjan, tako tudi kot prijatelj našega ljudstva. On je pri zadnjih deželnozborskih volitvah storil velik greh, takšen, da so si ga nasprotniki na večno zapomnili, namreč nastopil je kot kandidat naše stranke. S tem pa je dregnil v sršenovo gnezdo, da so nasprotniki nakrat pretrgali vse zveze z njim. Mož čuti škodo v svoji obrti, ker se je pokazal poštenjaka, in kdo mu je dolžen jo povrniti? Nihče drugi, nego ta, za katerega pravice se je on postavil, ta pa je slovenski narod! Kar mu nasprotniki hočejo škodovati, to naj mi popravimo, da si ohranimo ta steber!

Bliža se nam čas, ko se bodo naše cerkve za čast božjo oskrbele z novimi svečami. Ta dar polaga, evangelijski udovi enako, na oltar naše revno ljudstvo. Torej Bog hoče daru od našega ljudstva, mar ni tudi njegova volja, da ta predmet žgavne daritve izdeluje krščanska roka? Ali morda ne greš v tem nekatere župnije, oziroma njih predstojniki, ki naročujejo takšno blago pri tujcu, dostikrat pri nekristjanu? Gotovo to ni volja božja, pa tudi narodova ni, da bi se tujec z njegovimi darovi podpiral!

In kateri obrtnik pa se bo še upal na svetlo za naše pravice, ako vé, da gre s tem v lastno pogubo? Gotovo je to največja krivda naša, da ne podpiramo svojih obrtnikov ter s tem jim ohranimo narodni ponos! Popravimo to v prihodnje, da si vzgojimo tako rekoč tudi v tem stanu lastne sinove, Bogu na čast in narodu v prid!

Pohorski.

Sejmovi. Dne 19. decembra v Teharjih in Brezicah. Dne 21. dec. na Laskem. Dne 24. dec. na Bregu pri Ptuj (za svinje.)

Dopisi.

Z Remšnika. (To in ono.) Prijetno mrzlo vreme imamo na Remšniku. Pri Sv. Pongracu in sploh po

Radlu je prijetno in spomladna toplota. Sneg je skoro zginil, le na zavrtih krajih bo ležal do marcija. Letina ne bi bila slaba, ako bi nam bil veter prizanašal, ki je več ko polovico zrnja iz snopov strosil. Toča še ni toliko škodovala, pa le veter je polovico iz klasovja otepel tako, da je njiva bila popolnoma zelena kakor, kjer se naseje. Krompir, v pešnati zemlji in ob pravem času okopan, bil je lep. Živinska bolezen na gobcu in na parkljih je v tem okraju napravila nekako denarno sušo. Tudi lesena cena je letos slaba. Šilhar bi radi drago prodali, pa ker je le precej rezen, se dobi po 17 do 20 kr. liter. Pripoveda se, da ne bo trpežen, posebno kateri je rano pobran, kajti ob Terezijinem okoli 15. oktobra bile so jagode tako trde, da bi lahko z njimi mesto svinca zajee streljal; torej ni mogoče misliti na prav dober in okusen šilhar. Vetrov je bilo sicer veliko, a ne v pravem času; če pa šilharski vinogradi ne dobijo toplega vetra meseca septembra, oktobra, je vino kislo in slabo, netrpežno. — Na Remšniku že 15 let ni bilo g. kaplana, torej le eno sv. opravilo ob nedeljah in praznikih; letos pa smo bili tako srečni, da so prišli g. Valentin Krajnc zopet k nam, kjer so bili pred 20 leti skozi pet let kaplan. Veselje so nam napravili, ker imamo zdaj dvojno sv. opravilo, da lažje vsi pridejo k službi božji, vendar žalost nas navdaja, ker so hudo zboleli, v nedeljo le komaj sv. opravilo imajo.

Iz Lesičnega pri Pilštanju. (Različne stvari.) Prve dni decembra smo pokopali na Pilštanju najstarejšega moža naše župnije, Janeza Žureja z Gubnega. Rojen je bil pokojnik leta 1800, dne 14. decembra, torej malone 96 let star. Živel je celo življenje zmerno in četrto zapoved je na tanko spolnjeval. — Vina imamo še v naši župniji zelo veliko, a kupcev nam manjka. Sicer je prišel neki trgovec iz Maribora in je pobral vso hujšo belo kiselico, a rudeče in slajše je zavrgel. Pred kakimi 14. dnevi bil je tukaj tudi žid iz Sopronja na Ogerskem in je pokupil, kar je bilo kislejega in cenejega. Plačeval je po 5 gld., nič več in nič manj, bodisi vino kakoršnokoli. Ostala pa so nam še boljša vina, sicer bolj »friška«, a vendar pristna in zdrava. Ubogi vinogradarji težko pričakujejo kupcev, ker jim primanjkuje živeža in obleke. Pa le redko kdo zamore k nam priti, ker smo od železnice silno oddaljeni in ako še kdo kaj proda, težko do železnice spravi. Cesta čez Prevorje, Košnico v Šentjurij ob južni žel. bila bi krvava potreba za naš kraj, da bi se ljudstvo vsaj nekoliko opomoglo. Obžalovanja vredno je, da slavna okrajna zastopa kozjanski in šmarijski nekako po očimsko z nami ravna in v tej reči ničesar ne ukreneta.

Iz Mozirja. (Vrl mož preminol!) V soboto smo izročili materi zemlji obče ljubljene tržana, gosp. Iv. Konečnika. Bil je mož bistrega uma in zdravega humorja. Ako si se hotel razvedriti, užil si pri blagem rajniku veselega razvedrila. Že nekaj let je bolehal na vodeniki; vest o smrti torej ni bila nepričakovana, a vendar je pretresla vse občinstvo. Ko je v sredo večer zadonel glas zvoná ter naznanjal, da se ponese presv. popotnica blagemu bolniku, ves trg je zablesketal v svetlih lučicah ter je procesija vernikov spremila g. duhovnika v hišo bolnika. Ta večer je pričal, da je prebivalstvo našega trga verno. — Velicasten je bil pogreb; udeležila se je šolska mladina, celi občinski svet, na čelu mu župan, g. Ant. Goričar, kot posebni rajnikov prijatelj; mnogo pa tudi drugih odličnjakov iz bližine. Z ljublim rajnim je legel v grob mož stare korenine, kakoršnih trg Mozirje le še malo šteje. Sveti mu večna luč!

Iz Celja. (»Národni dom«) bode v kratkem zgotovljen. Sicer se ne more gledé stavbe in dobrega ukusa nič oporekati, ali druga napaka je, katera se ne

sme zmolčati. Večinoma se obrtniške potrebsčine pri tej stavbi iz dalnjega Gradca in Dunaja naročujejo. Poznam tukajšnjega obrtnika, kateri je že skozi 22 let kot Slovenec vedno v prvih vrstah, a zdaj se ga nikdo več ne spominja. Za dekoracijo gledališke dvorane ga ni domačina, naročili so si dragega dekoraterja in pozlatarja z Dunaja. Domačini nič ne znajo, namreč za Slovence, in tako pride, da nam naši nasprotniki večkrat dajo več zaslužka, kakor pa rojaki. Kaže se, kakor bi bilo vse zakleto proti domačim obrtnikom, samo nekaj možev je izvoljenih, kateri si bodo žepe napolnili, drugi se pa kostij ne dobijo od bogate mize. Vsled tega je razumno, da našemu obrtniku ni posebno prijetno pri srečanju, če si to stavbo ogleduje. Ubogi trpin, vse ga zaničuje! Marsikateremu se je kazala na ptujem boljša bodočnost, ali iz ljubezni do mile domačije se je zopet domov podal, da bi med svojimi izvrševal svojo obrt, ali pregovor pravi: »Nehvaležnost je plačilo sveta.« Naj vendar enkrat za vse obvelja naše geslo: »Svoji k svojim!« Slov. obrtnik.

Iz Ptuja. (Slovenski zdravnik.) Dolgo željeni in pričakovani zdravnik se je vendar naselil pri nas. Odkar je odšel vojaški zdravnik, g. dr. Schiffrer, bili smo v resnici v veliki zadregi radi zdravnika. No, sedaj je pomagano. Dobili smo izvrstno zdravniško moč v osebi g. dr. Bela Stuhca. Mesto, posebno pa slovenska okolica bi se naj rada posluževala pomoči mladega zdravnika, Slovenca, ki bode gotovo storil vse, da svoje dobro ime ohrani in si pridobi še večje zaupanje. Dotični zdravnik je tudi izurjen v ozdravljenju zob, kar je za naše mesto in za okolico, kjer pogrešamo zobozdravnika, posebno znamenito. — Kako ga črtijo naši tukajšnji Nemci, ali bolje, kako neljubo jim je, da je prišel v Ptuj zdravnik Slovenec, nam priča to, da se mu niti niso hoteli zaupati razpisane mesta zdravnika v mestni bolnišnici, ki je bilo ravnokar razpisano, čeravno je bil g. dr. Stuhc edini kompetent. Šli so si iskat na Dunaj Nemca, ki bo neki prevzel v tukajšnji bolnišnici lečenje večinoma le slovenskih bolnikov. — Slovenci, zapomnite si to! Priporočamo vam torej kot vestnega zdravnika g. doktorja Bela Stuhca, stanujočega na Florijanskem trgu, št. 1, v I. nadstropju (v hiši gospe Poskoschill).

Iz Dobove pri Brežicah. (Kakoršno življenje, taka smrt.) V naši župniji v občini Rigonski je živel neki črevljear, Štefan Kovačič, samski. Za cerkev in sv. zakramente se skoraj nič ni zmenil. Ob nedeljah je vse zapil in če celo med službo božjo se potikal po krčmah. Vsi lepi opomini bili so pri njem bob v steno. Več let, tako so mi ljudje pravili, ni bil pri sv. spovedi. Prišel je sv. adventni čas, čas pokore. Dobri prijatelji so opominjali tudi njega, naj gre zdaj k sv. spovedi, posebno, ker že več let ni bil. »A, kaj potrebujem jaz spovedi? Jaz lahko doma molim; z Bogom bodeva že napravila!« In res napravila sta. Drugo adventno nedeljo je popival zopet po svoji stari navadi do polnoči, grdo je klafal čez sv. vero in duhovnike. Ves vrtoglav zapusti krčmo, namesto da bi šel proti domu, šel je ravno na nasprotno stran. Izgrešil je pot, zašel na njive, padel in obležal ter umrl. Drugi dan so ga našli šolarji na njivi. Bil je ves blaten. Na praznik Matere božje pa je bil prav tiho pokopan. Ljudje so si šepetali: »Kakoršno življenje, taka smrt!« — V sredo, dne 16. dec. je bila pokopana M. Gerjevič, žena velikega posestnika in usnjarja iz Rigone. Prejela je prav pobožno sv. zakramente za umirajočo, voljno trpela svoje bolečine. Bila je velika dobrotnica revežem. Tudi v cerkvi je dala marsikaj napraviti, med drugim je sama kupila dva prav lepa, velika lestenca ali lustra. Upamo, da se gotovo veseli v nebesih. Naj v miru počiva!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so s patentom od dne 15. decembra sklicali na dan 28. decembra t. l. naslednje deželne zbornice: štajarski, kranjski, goriški, češki, moravski, galiski, šlezjski in nižjeavstrijski. — Ruski poslanik v Carigradu Nelidov se je te dni mudil na Dunaju in pridobil našega vnanjega ministra, da bode Avstrija gledé Turčije skupno postopala z Rusijo in Francijo. — V državnem zboru gre razprava o državnem proračunu gladko; točka o dispozicijskem zakladu je bila vsprejeta z dvotrejinsko večino. Božične počitnice se pa začnejo prihodnjo soboto, toda poprej še morajo poslanci dovoliti začasni proračun za mesec dni. — Umrl je predsednik gosposke zbornice, grof Trauttmansdorf.

Gornje Avstrijsko. Nad sto kmečkih občin je že doposlalo ugovor proti postopanju mladih učiteljev ter izjavilo, da se popolno strinja z vodstvom katoliško-političnega društva.

Češko. Praški župan Gregor se je odpovedal županstvu, ker mu je potekla triletna doba. — Češko katol. društvo je sklenilo izdajati katoliški dnevnik in ustanoviti zvezo čeških katoliških učiteljev. — »Nemška napredna stranka« je izdala program, ki pa je res samo pogreto liberalno zelje.

Štajarsko. Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Gradcu so v prvem razredu zmagali liberalci s pomočjo nacionalcev. — V nedeljo se je v Gradcu ustanovila »Krščanska kmečka zveza« za Srednji Štajar zoper vrlega Kalteneggerja. — V Köflachu se ustanovi katol. delavsko društvo.

Koroško. Na glavni shod Vincencijeve družbe v Celovcu je prišel tudi župan Neuner ter zahvalil družbo, ki toliko stori za mestne ubožce. — V Celovcu je oni dan prusak Prade, v Beljaku pa sta isti Prade in Prus Bley navduševala Nemce za vsenemštvo ali Prusijo.

Kranjsko. Ustanovila se je zveza kranjskih veterancev, ki začne z novim letom svoje delovanje. — Ljubljansko katol. delavsko društvo je v nedeljo priredilo shod v Kamni gorici. — Nove ulične in hišne tablice s slovensko-nemškim napisom so oni dan začeli v Ljubljani pritrjati. Kdaj pa spodnještajarska mesta dobé dvojezične napise?

Primorsko. Da Slovenci v Gorici še vedno nimajo dostojne slovenske ljudske šole, tega je največ kriv namestnik Rinaldini, ki drži z lahoni celó zoper ministertvo. — Na tržaški gimnaziji se nekaj laških dijakov noče učiti avstrijskega zemljepisja. Zoper profesorja, ki jih je vsled tega grajal, so tako razsajali, da jih je bilo par izključenih.

Hrvaško. Za deželni denar se je kupila malo-vredna graščina Božjakovina in pa tisoč delnic hrvaške hipotečne banke. Vsled tega je v saboru poslanec baron Rauch ostro prijel bana Hedervarya. Vladni pristaši pa tega niso mogli oprati, ampak so Raucha izključili od 30 sej.

Ogersko. Vlada se vedno bolj peča z mislijo, kako podržaviti cerkveno premoženje, da duhovnike dobi popolno v svojo oblast. — V državnem zboru je neki Košutov pristaš naravnost zahteval, naj ima Ogerska svoje lastno vojaštvo. Tudi je prav po košutovsko grdil avstrijsko armado.

Vnanje države.

Rim. Novi papeževi nunciji ali poslaniki za Pariz, Lizabono, Madrid, Monakovo in Haag se ta teden napotijo na svoja mesta.